

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky **H. K.**, bytom V. č. X., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č.8, o výšku príplatku k vdovskému dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21. júna 2011, č. k. 5Sd/39/2011-25, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. júna 2011, č. k. 5Sd/39/2011-25, **p o t v r d z u j e .**

Účastníckam náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva.**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach potvrdil rozhodnutie z 10. februára 2011 číslo X., v spojení so zmenovým rozhodnutím zo 17. mája 2011 číslo X., ktorými odporkyňa podľa § 2 ods. 2,3 a § 4 zákona č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon o príplatku k dôchodku politických väzňov“) nepriznala navrhovateľke príplatok k dôchodku. Navrhovateľke právo na náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení uviedol, že z dôkazov vykonaných v správnom i súdnom konaní vyplýva, že odporkyňa dostatočne zistila skutkový stav veci a vyvodila z neho aj správny právny záver. Náležite vyhodnotila splnenie všetkých zákonných podmienok navrhovateľkou pre priznanie predmetného príplatku. Konštatoval, že z § 2 ods. 3 zákona o príplatku k dôchodku politických väzňov vyplýva, že oprávnenou osobou v zmysle tohto ustanovenia je pozostalá osoba (vdova, vdovec alebo sirota), ale iba za predpokladu, že osoba, od ktorej sa odvodzuje predmetný nárok (politický väzeň, odvečenec) bola popravená alebo usmrtená počas výkonu jeho trestu, resp. odvečenia. Považoval za riadne preukázané, že nebohý otec navrhovateľky nebol usmrtený počas jeho odvečenia ale zomrel v mieste svojho trvalého bydliska až potom, ako sa 13. septembra 1945 z odvečenia vrátil. Z uvedeného dôvodu navrhovateľka nie je pozostalou osobou oprávnenou na priznanie príplatku podľa citovaného zákonného ustanovenia, ani podľa § 2 ods. 2 uvedeného zákona, pretože nie je poberateľkou sirotského dôchodku po svojom nebohom otcovi, politickom väzňovi, ktorý by jej bol vyplácaný sociálnou poisťovňou. Po zvážení všetkých uvedených skutočností napadnuté rozhodnutia ako zákonné potvrdil.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie navrhovateľka. Žiadala napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť a vyhovieť jej návrhu. Uviedla, že splnila podmienky pre priznanie uplatneného nároku, lebo ešte nemala ani 3 roky, keď otec zomrel (aj jej brat A. mal len 10 rokov a brat E. mal 8 rokov). Nepopierala, že jej otec nezomrel v tábore odvečených, ale doma na následky necelé 4 mesiace po návrate. Zdôraznila, že podľa zákona sú rovnako siroty tie deti, ktorým otec nezomrel v tábore, ale na jeho následky. K odvolaniu pripojila čestné vyhlásenie pani K., ktorá ešte žije a veľmi dobre si pamätá, keď jej otec zomrel, lebo mala vtedy 21 rokov.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené. Priložené čestné vyhlásenie označila za právne bezvýznamné, lebo nemá vplyv na vznik uplatneného nároku. Navrhovateľka nepreukázala, že jej nebohý otec P. K., ktorý bol odvečený do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík v dobe od 22. decembra 1944 do 13. septembra 1945 zomrel počas protiprávneho odvečenia, preto nie je podľa § 2 zákona o príplatku k dôchodku politických väzňov oprávnenou osobou pre vznik nároku na príplatok k dôchodku. Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 250s v spojení s § 246c a § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Podľa § 2 ods. 2, 3 zákona o príplatku k dôchodku politickým väzňom oprávnená soba je aj fyzická osoba, ktorej sa vypláca vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky dôchodok, vdovský výsluhový dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, pozostalá po osobe, ktorá bola protiprávne odvečená do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch počas najmenej 3 mesiacov a bola rehabilitovaná alebo odškodnená podľa osobitných predpisov a ku dňu podania žiadosti príplatok je štátnym občanom Slovenskej republiky.

Za oprávnenú osobu sa považuje aj pozostalá vdova, vdovec alebo sirota po popravenom alebo zomrelom politickom väzňovi počas výkonu jeho trestu, zaradenia do vojenských táborov nútených prác, protiprávneho násilného odvečenia do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch alebo počas zaradenia do tábora nútených prác, ak

- a) ide o vdovu, ktorá v čase jeho smrti bola s ním v manželskom zväzku alebo
- b) jeho dieťa, ktoré osirelo a v čase jeho smrti nedosiahlo vek 18 rokov a ku dňu podania žiadosti o príplatok sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a vypláca sa im pozostalostný dôchodok po politickom väzňovi uvedený v § 2 ods. 2 alebo starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o príplatku k dôchodku politickým väzňom o nároku na príplatok, jeho sume rozhoduje a príplatok vypláca Sociálna poisťovňa a orgán príslušný na výplatu dôchodku podľa osobitného predpisu.

Z obsahu administratívneho a súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa žiadosťou z 19. januára 2011, ako pozostalá osoba po politickom väzňovi žiadala o priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom. K svojej žiadosti priložila potvrdenie - priznanie odškodnenia matke A. K. bytom X.V. č. X., Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky z 11. februára 1994 číslo 13227/92-95/6310/IV.-2203/92 podľa § 23 ods. 1 písm. a) zákona č. 119/1990 Zb. v znení zákona č. 47/1991 Zb. v sume 21 917 Sk ako paušálnu

náhradu za stratu na zárobku poškodeného v čase odvlčenia od 22. decembra 1944 do 13. septembra 1945, ktoré prináležalo matke navrhovateľky ako manželke a deťom A.K., E. K. a H. K. rovnakým dielom po 5 479,25 Sk. Pri rozhodovaní o priznaní odškodnenia odbor odškodňovania Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vychádzal okrem iného aj z archívneho dokladu - súpisu osôb zaistených a deportovaných z obce V. č. 287/1945, ktorým bol preukázaný deň 22. decembra 1944 ako dátum odvlčenia otca navrhovateľky neb. P. K. a jeho návrat - prihlásenie sa do obce V. 13. septembra 1945.

Predmetom preskúmania v tomto konaní bolo rozhodnutie odporkyne z 10. februára 2011 č. X., ako aj zmenové rozhodnutie zo 17. mája 2011 číslo X. (doplnené v časti výroku a odôvodnenia), ktorými podľa § 2 ods. 3 a § 4 zákona o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení zákona č. 272/2008 Z. z. a zákona č. 285/2009 Z. z. nebol navrhovateľke priznaný príplatok k dôchodku po neb. otcovi P. K., nar.23. júna 1911, zomrelom 5. januára 1946 vo V., ktorý podľa uvedeného priloženého potvrdenia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky k žiadosti o poskytnutie príplatku z 24. januára 2011 bol politickým väzňom, pretože bol najmenej tri mesiace, v skutočnosti v období od 22. decembra 1944 do 13. septembra 1945, kedy sa vrátil do obce V., protiprávne násilne odvlčený do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík. Nárok na priznanie príplatku ako oprávnenej osobe po svojom otcovi ako politickom väzňovi nebol navrhovateľke priznaný uvedenými rozhodnutiami odporkyne, pretože navrhovateľka nepreukázala, že jej neb. otec bol popravený alebo zomrel počas zaradenia do vojenských táborov nútených prác, protiprávneho násilného odvlčenia do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch alebo počas zaradenia do tábora nútených prác.

Z dôvodu, že otec navrhovateľky nezomrel počas protiprávneho násilného odvlčenia do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík v období od 22. decembra 1944 do 13. septembra 1945, kedy sa vrátil z tábora do obce V., ale zomrel vo V. dňa 5. januára 1946, nebolo možné vyhovieť odvolaniu navrhovateľky a napadnutý rozsudok krajského súdu zmeniť, lebo pobyt otca navrhovateľky, hoci násilne odvlčeného do tábora bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík, nie je dobou na účely vzniku nároku na príplatok k dôchodku politickým väzňom podľa § 2 ods. 3 v spojení s § 1 zákona č. 274/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov, pretože sa vrátil z tábora 13. septembra 1945.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. júna 2011, sp. zn. 5Sd/39/2011, ako vecne správny podľa § 219 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 potvrdil.

V odvolacom konaní žalobkyňa nebola úspešná, preto nemá nárok na náhradu trov konania. Úspešná žalovaná nárok na náhradu trov konania nemá, preto odvolací súd účastníčkam náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 250k ods. 1 a § 246c OSP v spojení s § 151 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 15. augusta 2012

JUDr. Elena Závadská, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová